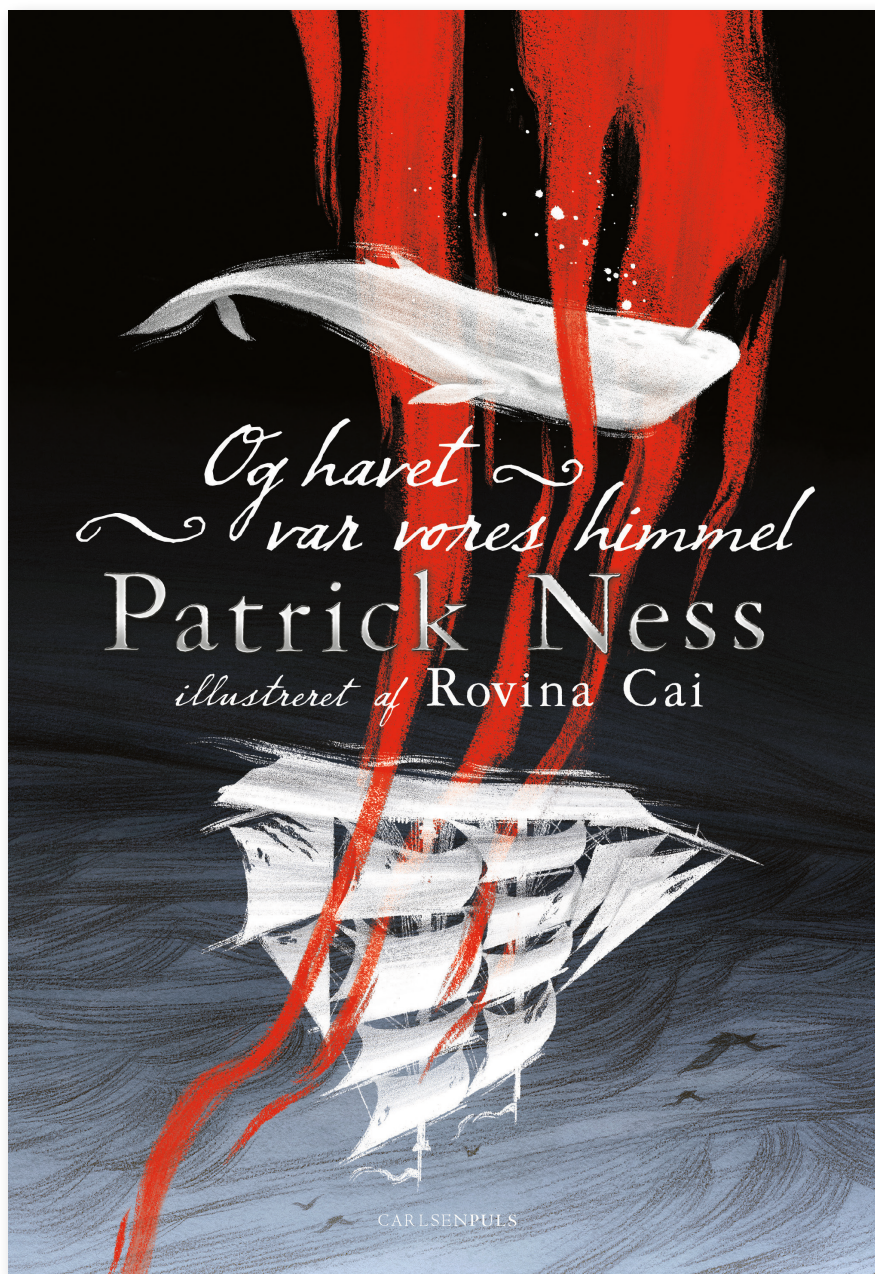

Ned i litteraturen

Et undervisningsforløb af
Trine May

CARLSEN Ekstra
carlsensekstra.dk

Her skal du læse og arbejde med Patrick Ness' roman *Og havet var vores himmel*. Til forløbet skal du bruge:

- Et stykke hvidt A4-papir
- To stykker blå A4-karton
- Et stykke blå A3-karton
- Sorte tuscher i forskellige tykkelser
- En limstift
- En lineal
- Tape
- Dit notesbog eller dit hæfte.

Hvad skal du lære?

I forløbet skal du lære at

- overvåge din læsning, mens du læser
- tage stikord om romanens handling og bruge dem til et mundtligt og skriftligt resume
- stille spørgsmål til det, du læser
- tolke symbolske indslag i romanen
- fortolke romanen som helhed ved at læse som en allegori
- analysere romanens komposition og skelne mellem fortælle tidspunkt og fortalt tid
- trække tematiske fællestræk mellem fantastiske fortællinger
- perspektivere romanen til anden litteratur ved at være opmærksom på dens intertekstuelle leg
- perspektivere romanen til din egen – og den store verden.

Hvordan skal du arbejde?

Under hele forløbet skal du arbejde i en læsegruppe. Begynd derfor med at inddele klassen i firemandsgrupper. I skal arbejde i den samme læsegruppe under hele forløbet.

Før du læser romanen, skal du forholde dig til dens titel, omslag, forsats og titelblad og på den baggrund forudsige, hvad du tænker, der venter dig, og du skal spore dig ind på genren fantastiske fortællinger.

Mens du læser romanen, arbejder du i din læsegruppe. De første fire kapitler skiftes I til at læse op i gruppen. Mens I læser hjælper I hinanden til at få

styr på indholdet. Vi kalder det *at overvåge jeres læsning*. Efter hvert af de fire kapitler er nogle spørgsmål, I skal drøfte, og det gør I efter en helt fast skabelon. Bagefter samler I op i **klassen**.

Resten af romanen læser I **alene**, men gør ophold efter udvalgte kapitler. Når I læser alene, skal I fire gruppemedlemmer lægge særligt mærke til noget forskelligt. Det noterer I i jeres notesbog/hæfte, og med afsæt i jeres noter drøfter i bagefter det, I har læst.

Efter hvert ophold skal I efter jeres drøftelser både sammen og hver især især formulere noget på skrift eller fremstille et lille produkt.

Nogle gange splitter I læsegruppen op i to **makkerpar**, som arbejder sammen, hvorefter I mødes i gruppen igen og drøfter det, I er kommet frem til i makkerparrene. Læg derfor godt mærke til overskrifterne Læsegruppen, Klassen, Makkerpar og Alene.

Efter du har læst romanen, skal du undersøge dens komposition, tema og hovedpersonens udvikling, og du skal vurdere og perspektivere romanen.

Det, du løbende fremstiller, skal du gemme i en **lapbook**. Den er din samlemappe, og til sidst sammensætter du alt det, du har fremstillet gennem forløbet, så lapbook'en bliver til din endelige analyse og fortolkning af romanen.

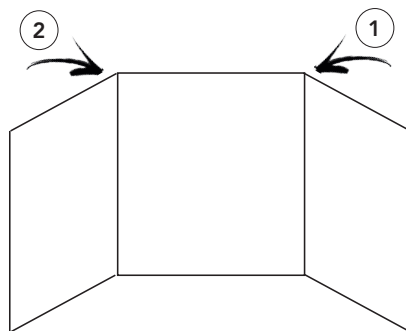
Rigtig god fornøjelse med det hele.

FØR DU LÆSER

Alene

Lav som det allerførste din lapbook: Tag dit A3-karton, og fold enderne ind mod hinanden sådan her:

Inden du ser romanen, skal du tage det hvide A4-ark, folde det på midten, folde det ud igen og trække en lige streg over foldet med lineal og tusch.

Stregen, du har trukket, er havets overflade, og i toppen af arket skriver du **HIMLEN**. Udfyld arket ned til strengen med alt, hvad der falder dig ind, som findes i verden over havoverfladen. Der findes jo meget, så vælg dine ord med omhu. Du skal både have eksempler på konkrete ting, men også begreber, følelser – eller andet, du kommer til at tænke på.

Vend papiret om, og skriv nu **HAVET** i toppen af arket. Skriv under overskriften alt, hvad du tænker findes under havoverfladen. Også her kan du både skrive konkrete ting, begreber osv. Sådan her:

<p style="text-align: center;">HIMLEN</p> <p style="text-align: center;">Mennesker, træer, huse, fabrikker, skoler, uddannelse, demokrati, viden, butikker, kærlighed, ondskab, sprog osv.</p>
<p style="text-align: center;">Vand, mørke, fisk, tang osv.</p> <p style="text-align: center;">HAVET</p>

Gem arket i din lapbook

i

En fantastisk fortælling

De fleste af tidens ungdomsromaner er realistiske, og det kan være skønt at læse en fortælling, man kan spejle sig direkte i. En fortælling, hvor man umiddelbart kan genkende de temaer, der tages op, og hvor man kan identificere sig direkte med hovedpersonen. I den **realistiske litteratur** er miljøet, personerne og konflikterne genkendelige og ligner vores egen virkelighed.

Romanen *Og havet var vores himmel* er noget helt andet. Den er et eksempel på **fantastisk litteratur**. Fantastisk litteratur er et meget vidt begreb, der spænder lige fra gamle eventyr som *Hans og Grete*, Disneyfilm som *Løvernes Konge*, murstenstykke fantasyromaner som *Ringenes herre*, gigantiske storfilm som *Star Wars* til Netflix-serien *Games of Thrones*.

Selv om en fantastisk fortælling kan være befolket af overnaturlige skabninger som snezombier, orker eller talende dyr, og selv om handlingen er meget langt fra vores virkelige verden, så siger en sådan fortælling os alligevel noget om virkeligheden. Den er et billede på virkeligheden. Det kalder man også en **allegori**, og en allegori skal læses symbolsk. Netop sådan en fortælling er *Og havet var vores himmel*.

?

Læsegruppen

Drøft

Hvordan har I det med fantastiske fortællinger contra realistiske? Tænk bredt – på både litteratur, film og tv-serier.

- Hvad kan I bedst lide? Hvorfor?
- Hvilke fantastiske fortællinger kender I? Det kan være fra bøger, I har læst eller film og tv-serier, I har set.

Tag en runde i gruppen, og lav en fælles liste med titler.

- Drøft ud fra listen, om I kan indkredse nogle tematiske fællestræk mellem titlerne.

?

Klassen

Fremlæg eksempler på værker med tematiske fællestræk for klassen, og lyt til, hvad de andre grupper er kommet frem til.

- Hvad kan I nu, ud fra det, I har læst her og jeres drøftelser i grupper og i klassen, sige om fantastisk litteratur?

En gammel fortælling vendt på hovedet

I 1851 udkom romanen *Moby-Dick*, som er skrevet af den amerikanske forfatter Herman Melville, og som sidenhen er blevet en klassiker og solgt over det meste af kloden.

Makkerpar

- Undersøg i makkerpar, hvad det er for en fortælling. Brug et kvarter på nettet, og tag noter undervejs.

Læsegruppen

- Udveksl og saml i læsegruppen, hvad I har fundet frem til.
- Præsenter det for klassen, og lyt til, hvad de andre har fundet ud af.

Klassen

Opsummer bagefter mundtligt al jeres viden om *Moby-Dick* i klassen.

Alene

Skriv i et tekstdokument, hvad du nu ved om *Moby-Dick*. Gem dit dokument.

Nu er det tid til at få bogen *Og havet var vores himmel* i hænderne.

Det, Patrick Ness har gjort med sin roman er, at han bogstaveligt talt har vendt den gamle fortælling om *Moby-Dick* på hovedet.

Tænk på titlen, *Og havet var vores himmel*, se grundigt på forsidebilledet, og læs bagsideteksten. Luk bogen op, og se siderne frem til, fortællingen begynder (forsats og titelblad). Her er, foruden kolofon og titel, også billeder og et citat fra *Moby-Dick*.

Læsegrupper

- Hvordan tænker I, Patrick Ness har vendt den gamle fortælling på hovedet?
- Hvad signalerer forsidebilledet? Prøv at vende bogen på hovedet.
- Hvad tænker I om bagsideteksten, hvis I sammenholder den med jeres viden om *Moby-Dick*? Kom også ind på citatet fra *Moby-Dick*.
- Kan I gennem bagsideteksten finde fællestræk med de fantastiske fortællinger, I listede op før? Hvordan?

Nu er det tid til at læse. Vi skal ned i havet og op i himlen ... eller ned i himlen og op i havet.

Læsegruppen

Det er vigtigt at komme godt i gang med romanen, og da den begynder lidt mystisk, skal I nærlæse de første fire kapitler, og undervejs skal I overvåge jeres læsning. Det betyder, at I skal være opmærksomme på, om I forstår det, I læser. Det kan være ord, I ikke forstår betydningen af, eller det kan være hele sætninger, I undrer jer over. Der er en del fagudtryk, som I måske er nødt til at google.

Lad en af gruppens medlemmer læse kapitel 1 op, og har I spørgsmål undervejs til jeres forståelse, afbryder I oplæsningen og drøfter, hvad det kan betyde.

Når I har læst kapitlet, er der nogle spørgsmål, I skal drøfte. Det gør I sådan her:

En elev læser det første spørgsmål op, kommer med et bud på svar og hører, om de andre har kommentarer eller andre bud på svar. Herefter læser næste elev næste spørgsmål op, kommer med et bud på svar osv. Da der er otte spørgsmål, er der til to runder i gruppen.

Kapitel 1

Læsegruppen

1. Hvem fortæller historien? Og hvad fortæller fortælleren om sin mor og bedstemor?
2. Ordet *profeti* optræder mange gange i kapitlet. Hvilke associationer får I, når I tænker på ordet?
På opslagsværket ordnet.dk har det denne forklaring: *en profets forkyndelse af en guds vilje efter at han har modtaget en åbenbaring*. Hvad tænker I, det kan betyde for bogens handling?
3. Hvad er det, Batseba skal jage? Der står *en legende, en myte, en djævel*. Hvad forventer I jer af romanens handling ud fra det? Hvilke temaer tror I, romanen tager op?
4. Historien fortælles ikke, mens handlingen finder sted, men efter den er sket. Der fortælles altså bagudskuende om noget, der er sket engang. Det tidspunkt, der fortælles fra, kalder vi *fortælletidspunktet*. Den tid, hvor handlingen udspiller sig, kalder vi *den fortalte tid*. Hvor stor er afstanden mellem fortælletidspunktet og den fortalte tid?
5. På fortælletidspunktet forholder fortælleren sig også til det, der er

sket. Det kalder vi *fortællerkommentarer*. Find eksempler på sådanne. Hvad betyder de for din indlevelse i fortællingen?

6. Hvordan er fortællingen om Moby-Dick vendt på hovedet allerede nu?
7. Hvordan er den en fantastisk fortælling?
8. Kan I, trods den fantastiske iscenesættelse, genkende noget fra jeres egne liv? Hvordan?
Sammenhold med arket i jeres lapbooks, hvor I har noteret, hvad der er i jeres verden over havoverfladen.

Saml op i *klassen*.

Alene

Tag det blå A4-karton, fold det på midten, fold det ud igen, og klip det over ved foldet, så du har to. Skriv HIMLEN i toppen af det ene. HIMLEN er i romanen, som I nok har fundet ud af, udtryk for hvalernes verden – tænk bare på titlen.

Skriv enkeltord eller sætninger om alt det, romanen fortæller om hvalernes verden, fx at hvalerne kan tale, går i skole, står i lære osv. I må selvfølgelig gerne hjælpe hinanden i gruppen. Skriv ikke for stort, for du skal løbende fylde arket med flere ord, efterhånden som du læser dig igennem romanen. Gem begge halvdele af A4-arket i din lapbook.

Nu lader I en anden elev læse kapitel 2 op i gruppen. Overvåg jeres læsning undervejs.

Kapitel 2

Læsegruppen

Opsummer i fællesskab situationen ved at drøfte disse spørgsmål. Gør som før. Der er spørgsmål til én runde.

1. Hvem har vi mødt?
2. Hvordan er deres relationer?
3. Hvad er deres mission?
4. Hvad er der tidligere sket for kaptajn Alexandra?

Tal bagefter i fællesskab i gruppen om disse spørgsmål:

- Der står i kapitlet:
*Tavse gled vi hen over Dybet.
Solen strålede op gennem Dybet, så det var som at sejle på flimrende lys.*
- Hvordan har Patrick Ness vendt verden på hovedet?
– Se også på billedet side 12–13.
- Hvorfor staver han Dybet med stort D?
– Tænk også her over romanens titel.

Saml op i *klassen*.

Alene

Fyld flere ord om hvalernes verden på kartonarket med overskriften **HIMLEN**.

Næste kapitel læser næste medlem af læsegruppen op. Overvåg igen jeres læsning, og skriv flere ord undervejs på arket med overskriften HIMLEN.

Kapitel 3

Læsegrupper

Her er otte spørgsmål, altså til to runder i gruppen. Gør som før.

1. I hele kapitlet er vi tilbage på fortællertidspunktet. På side 14 er to ret lange parenteser med fortællerkommentarer. Hvad fortæller den første parentes om Batsebas liv?
2. I den anden parentes sammenlignes hvalernes jagt med krig, og der opstilles nogle kontraster om krig. Hvilke?
3. Kan kontrasterne spore jer ind på en forståelse af, hvad romanen drejer sig om, hvis I skulle overføre den fantastiske handling til virkelighedens verden, altså læse den symbolsk? Hvordan?
4. Også på side 15 tales der om krig. Hvad er det for en krig?
5. På side 15 er det tydeligt og helt konkret, at Patrick Ness har vendt verden på hovedet. Hvordan?

6. Hvorfor tror I, han har valgt dette greb?
7. Hvad har han ellers vendt på hovedet i forhold til fortællingen om Moby-Dick?
8. Hvad kan I sige om romanens sprog? Er det hverdagsagtigt, kunstnerisk, gammeldags, smukt – eller hvad? Begrund jeres synspunkter.

Klassen

Fremlæg jeres vigtigste pointer for klassen, lyt hvad de andre er kommet frem til, og saml handlingen op i fællesskab.

Alene

Tag nu det andet blå kartonark, og skriv **DYBET** i toppen. Dybet er i romanen udtryk for menneskenes verden. Skriv enkeltord eller sætninger på arket om, hvordan hvalerne opfatter menneskene.

Nu er det sidste gruppemedlems tur til at læse. Læs kapitel 4 op, og overvåg jeres læsning. Tal også om billederne, I møder undervejs.

Kapitel 4

Alene

Skriv flere stikord på de to ark om hvalernes verden (HIMLEN), og deres opfattelse af menneskenes verden (DYBET).

Læsegruppen

Har I styr på, hvad der er op og ned i romanen? Ellers får I det her: Skriv i fællesskab, en **kort** opsummering af, hvad der helt konkret er sket i romanen indtil nu. I skal alle fire skrive i hver jeres tekstdokument, men blive enige om, hvad I skriver. Skriv jeres tekst under overskriften **Konkret handling**.

Tal bagefter om, hvordan den fantastiske handling kan relateres til virkelighedens verden, altså læses symbolsk.

Alene

Skriv på baggrund af jeres samtale en 'oversættelse' – altså en tolkning af jeres fælles tekst. Skriv den i dokumentet under den konkrete opsummering under overskriften **Symbolsk handling**. Læs jeres tolkninger op for hinanden i gruppen, og juster evt. hver især jeres tekster, hvis I er blevet inspireret af andre fra gruppen.

Lad nogle af grupperne læse deres tekster op for **klassen**.

Klassen

Er I enige i jeres tolkninger? Eller er der flere bud? Hvordan synes I, billederne spiller sammen med teksten? Kan de hjælpe jer i jeres forståelse? Hvordan?

Kapitel 5-9

Læsegruppen

Nu er I kommet godt i gang med romanen. De næste kapitler skal I læse hver især, men I skal i gruppen være særligt opmærksomme på noget forskelligt, mens I læser. Det skal I notere i jeres notesbog/hæfte:

Elev 1: Skriv stikord

Skriv stikord til kapitlernes konkrete handling i feltet STIKORD. Dine ord skal kunne hjælpe dig til at give et mundtligt resume af kapitlet.

Elev 2: Overvåg din læsning

Skriv de ord op, du ikke forstår. Det kan også være hele sætninger, du har svært ved at forstå.

Elev 3: Stil spørgsmål til det, du læser

Skriv fem spørgsmål til teksten. Spørgsmålene skal ikke gå på den konkrete betydning af enkeltord. De skal heller ikke være lukkede spørgsmål, hvortil der kun er ét svar. Stil i stedet for åbne spørgsmål, der kan få gruppen i tale om teksten.

Elev 4: Saml på symboler

Skriv de ord eller passager, du mener skal læses symbolsk; altså betyde noget andet end det konkrete.

Forde de fire roller på gruppens medlemmer, læs kapitlerne, og tag noter undervejs i jeres notesbog/hæfte. I skal selvfølgelig kun udfylde det ene af felterne nu. Gå bagefter sammen i **læsegruppen**, og gør sådan:

Elev 1 giver et mundtligt resume af de fire kapitler og bruger sine stikord som støtte. De andre kommenterer resumeet: Var der noget vigtigt, der manglede? Var der uvæsentlige detaljer med? **Elev 1** er også gruppens ordstyrer under hele samtalen og giver nu ordet til **Elev 2**.

Elev 2 præsenterer gruppen for de ord eller sætninger, der var svære at forstå, og I drøfter betydningen. Er I i tvivl, kan I slå ord op. Er I stadig i tvivl, må I vente med afklaring til klassesamtalen om lidt.

Elev 3 stiller sine spørgsmål, et for et, som gruppen drøfter. Ordstyreren

sørger for, at alle kommer til orde.

Elev 4 præsenterer sine symbolske fund, og I drøfter, hvordan de kan tolkes.

Klassen

Ordstyreren præsenterer nu gruppens vigtigste pointer for klassen, og I lytter til, hvad de andre er kommet frem til. Bagefter samler I handlingen op i fællesskab i klassen.

Læsegruppen

Find hver især jeres tekstdokument, og skriv igen i fællesskab, en kort opsummering af, hvad der helt konkret er sket i de fire kapitler. Skriv det i forlængelse af den tidligere opsummering, I har lavet under overskriften **Konkret handling**. I kan lade jer inspirere af Elev 1s resume. Som før, skal I alle fire blive enige om, hvad I skriver.

Tal bagefter om, hvordan den fantastiske handling i kapitlerne kan relateres til virkelighedens verden, altså læses symbolsk. Tænk her på Elev 4s symbolske fund.

Alene

Skriv på baggrund af jeres samtale en tolkning af jeres fælles tekst. Skriv den i dokumentet under den sidste tolkning under overskriften **Symbolsk handling**. Læs jeres tolkninger op for hinanden i gruppen, og juster evt. jeres egne tekster med inspiration fra gruppen.

Klassen

Lad nogle af grupperne læse deres tekster op for klassen, og saml romanens handling og jeres tolkninger op i klassen.

Kapitel 15-27

Læs de næste kapitler på samme måde med disse ophold:

- efter kapitel 15 (til side 66)
- efter kapitel 21 (til side 88)
- efter kapitel 27 (til side 113)

Roter i læsegruppen ved hvert ophold, så den, der før var Elev 1, nu er Elev 2 osv. Hver gang er det Elev 1, der er ordstyrer.

Husk løbende at fylde flere ord på de to blå ark om hvalernes verden (HIM-

LEN) – og hvalernes opfattelse af menneskenes verden (DYBET).

Skriv efter hvert ophold videre på jeres resume af den konkrete handling. Dette skriver I i fællesskab i jeres tekstdokument under overskriften **Konkret handling**. Skriv også, om vi er på fortælle tidspunktet eller i handlingen (den fortalte tid). Drøft bagefter, hvordan handlingen kan tolkes, og skriv hver især jeres tolkning under overskriften **Symbolisk handling**.

Saml op på både den konkrete handling og jeres tolkninger i **klassen** efter hvert ophold.

Kapitel 28

Klassen

Lad en elev læse kapitel 28 op i klassen.

Alt er forudsagt. Alt, hvad der sker i livet er forudbestemt, siger kaptajn Alexandra i kapitlet, men Batseba tvivler. Tal i klassen om:

- Hvad er det, Batseba og Alexandra diskuterer på side 118?
- Hvilket synspunkt har Alexandra?
- Hvilket synspunkt har Batseba?
- Hvilke kontraster kan I opstille for deres diskussion? List dem op i modsætningspar på tavlen.
- Hvem af dem holder I med? Hvorfor?

Kapitel 29-38

Alene

Læs nu resten af romanen hver især, og fyld flere ord på jeres ark under overskrifterne HIMLEN og DYBET.

Læsegruppen

Genfortæl i fællesskab, hvad der sker i romanens sidste kapitler. Skriv det i jeres dokument under overskriften **Konkret handling**. Tal bagefter om, hvordan det kan læses symbolsk.

Alene

Skriv hver især jeres tolkning under overskriften **Symbolisk handling**. Saml op på både den konkrete handling og jeres tolkninger i **klassen**.

Her skal I arbejde med romanen som helhed, og mens I gør det, omdanner

EFTER DU HAR LÆST

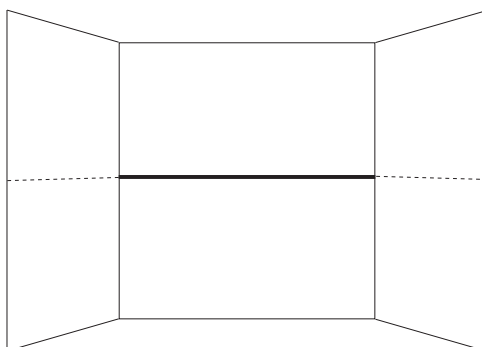
i jeres **lapbook** fra at være en samlemappe til at være udtryk for jeres samlede analyse og fortolkning af romanen.

Lapbook'en skal vise, hvordan Patrick Ness leger med, hvad der er op og ned. Derfor skal din lapbook også kunne læses, hvis den vendes på hovedet.

?

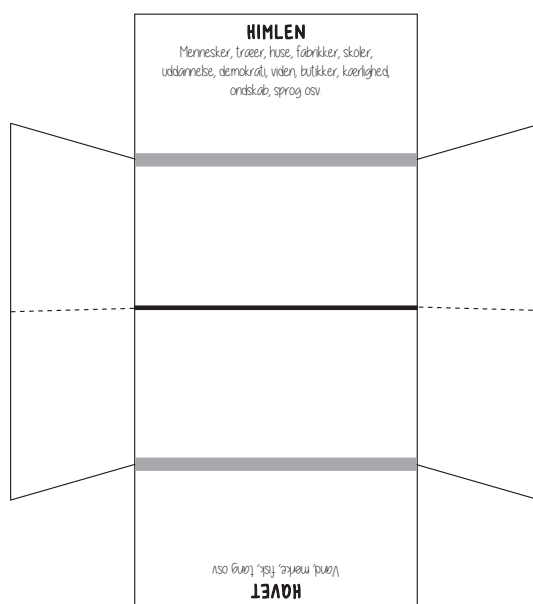
Alene

Klip hver låge i lapbooken over på midten, luk lågerne op, og træk en streg med sort tusch på lapbook'ens bagvæg mellem dine to klip, sådan her:

Alt i lapbook'en *over* stregen er udtryk for hvalernes verden. Alt *under* stregen er udtryk for menneskenes verden, og sidstnævnte skal vendes på hovedet.

Find dine ark med overskrifterne **HIMLEN** og **DYBET**. Sæt dem fast med tape i din lapbook, sådan her:

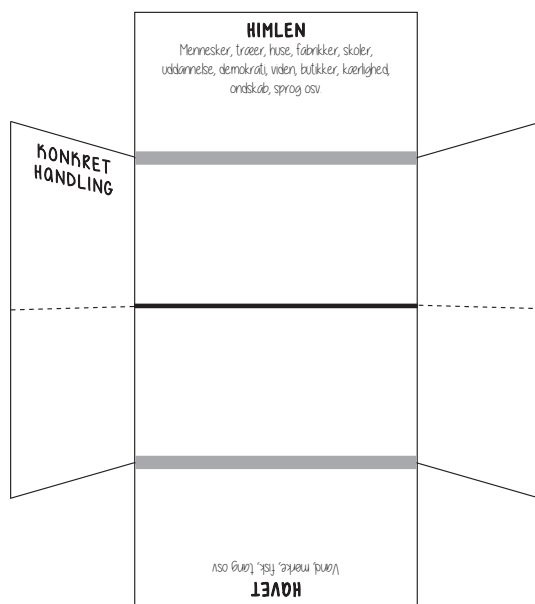

Romanens konkrete handling

Læsegruppen

Find jeres dokument, hvori I har refereret romanens konkrete handling. Læs jeres tekst i sammenhæng, og skær den i fællesskab ned til et kort resume. Teksten må ikke være længere, end den kan være på den ene halvdel af 'lågerne' i din lapbook. Derfor må margen heller ikke være for bred. Print hver især jeres dokument, og lim det ind på den øverste halvdel af venstre låge, når din lapbook vender med **HIMLEN** opad.

Komposition

Klassen

Som I ved, veksler romanen mellem to tidspunkter: Fortælle tidspunktet og den fortalte tid.

- Hvor lang tid strækker den fortalte tid sig over?
- Hvorfor tror I, at Patrick Ness har valgt at fortælle Batsebas historie bagudskuende længe efter, at den har fundet sted?

Indimellem får vi begivenheder fortalt i flashbacks, fx da Batsebas mor dør.

- Hvilke andre flashbacks er der?
- Hvilken virkning har de tidlige spring? Han kunne jo også vælge at fortælle helt kronologisk?

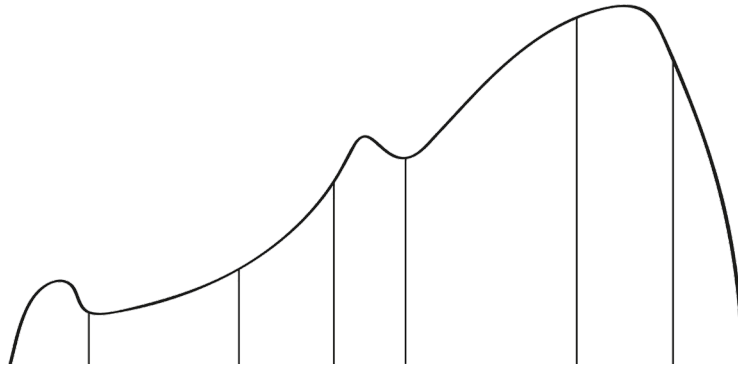
Romanen begynder lidt mystisk og stille, men udvikler sig voldsomt og når mod slutningen et dramatisk højdepunkt. For at få overblik over handlingen

gens udvikling, vil det derfor være nærliggende at sætte den ind i Berettermodellens faser: Anslag, præsentation, uddybning, point of no return, konfliktoptrapping, klimaks og udtoning.

?

Alene

Tegn en berettermodel (den ligner jo en hval) på et halvt blå A4-ark, og inddel den i de syv felter. Skriv stikord i modellens syv faser.

?

Klassen

Sammenlign jeres modeller:

- Er I enige i romanens vendepunkter og overgangene fra en ene fast til den næste?
- Hvordan kan Berettermodellen hjælpe jer til at få styr på romanens konkrete handling?

?

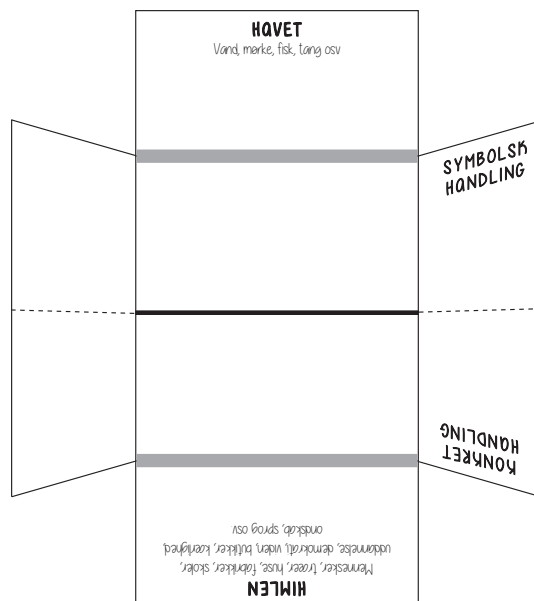
Alene

Lim din berettermodel ind i lapbook'en på bagsiden af dit ark med **HIMLEN**.

Romanens symbolske handling

Alene

Find igen dokumentet, hvori I har skrevet jeres tolkninger af romanens handling under overskriften Symbolsk handling. Læs de tolkninger, du løbende har skrevet, og skriv dem sammen til en kort og præcis tekst, der viser, hvordan du læser hele romanen som en allegori. Heller ikke den må være længere, end den kan være på den anden halvdel af en 'låge' i din lapbook. Print dit dokument, og lim det ind i din lapbook på bagsiden af venstre låge under den konkrete handling. Men vend den på hovedet sådan her:

Tema

Læsegrupper

Læs jeres tolkninger op for hinanden i gruppen. Kan de spore jer ind på, hvilke temaer, romanen tager op? Skriv de vigtigste temaer op på en liste.

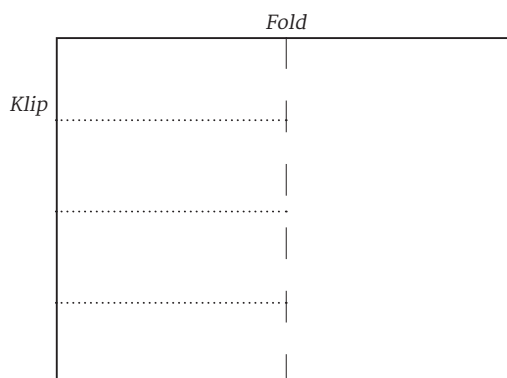
Klassen

Læs jeres bud på temaer op for klassen, og forklar, hvor og hvordan de kommer til udtryk i romanen. Lyt også til, hvad de andre grupper er kommet frem til. Skriv alle bud på tavlen.

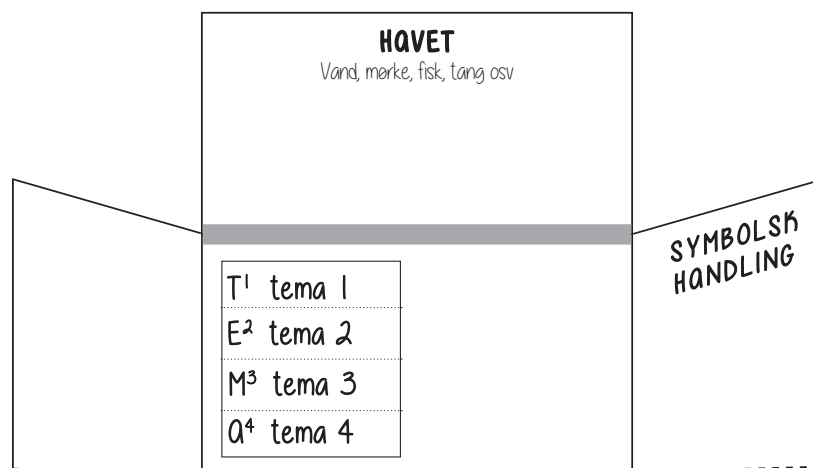
Alene

Vælg blandt de temaer, I har været inde på, de fire, du synes, er vigtigst i din tolkning af romanen. Klip og fold en lille foldebog sådan:

Skriv dine fire valgte temaer uden på de fire 'låger', og forklar bag hver låge, hvorfor du synes, dette tema er vigtigt, og hvordan det kommer til udtryk i romanen.

Lim foldebogen ind på bagvæggen ud for din tekst om romanens symbolske handling.

Batsebas indre udvikling

Læsegruppen

Genlæs kapitel 1. Nu, hvor I kender historien, er kapitlet noget nemmere for jer, end da I begyndte jeres læsning. Drøft bagefter spørgsmålene her på samme måde, som I gjorde tidligere.

1. Hvorfor bruger fortælleren navnet Batseba, når det ikke er hendes navn?
2. Hvordan er hun i romanens begyndelse?
3. Hvordan er hun i romanens slutning?
4. Hvad har gjort, at hun gennem romanen ændrer sig og når frem til nye erkendelser?

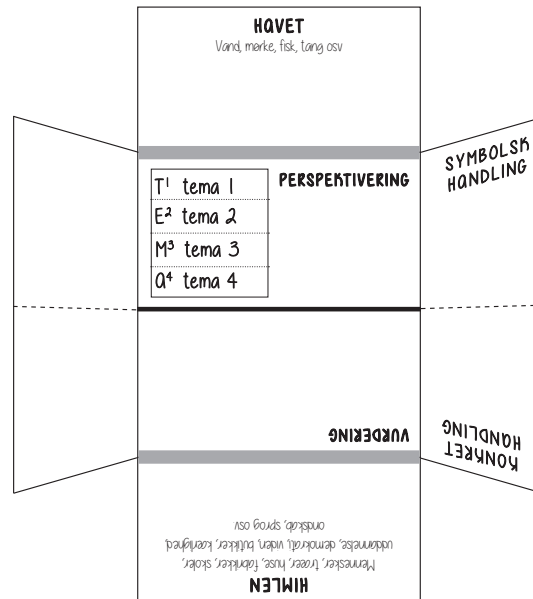

Alene

Skriv på baggrund af jeres drøftelser en kort tekst om Batseba. Kom ind på

- hendes situation ved romanens begyndelse
- hendes udvikling gennem romanen
- hendes situation ved romanens slutning
- hvilke værdier, hun anser for vigtige

Skriv først din tekst i et tekstdokument, og skriv den bagefter i hånden på et blåt papirark. Sæt den gerne grafisk op på en kreativ måde, der afspejler hvalernes verden – måske i bølger, i omridset af en hval el. lign. Lim den ind på bagsiden af dit ark med **DYBET**. Husk at vende det på hovedet. På lapbookens bagvæg skal også være din vurdering og perspektivering. Skriv **VURDERING** og **PERSPEKTIVERING** som overskrifter.

Vurdering

Læsegruppen

Genlæs bagsideteksten sidste afsnit.

- Er I enige i, at romanen er en *uforglemmelig fortælling*? Hvorfor / Hvorfor ikke?

Her er er nogle flere tillægsord:

smuk kedelig aktuel vedkommende uvedkommende
 underlig fantastisk nytænkende moderne gammeldags
 velskrevet spændende dramatisk uhyggelig voldelig
 kompliceret interessant uaktuel bevægende tankevækkende

Vælg, hver især de fem ord, I synes passer bedst på romanen. Tag en runde i gruppen, hvor I forklarer, hvorfor I synes, som I gør.

Alene

Skriv ordene ind i lapbooken i fem rammer/bobler el. lign. under overskriften **VURDERING**.

Perspektivering

Læsegruppen

Drøft spørgsmålene her i gruppen:

Romanen og andre tekster

Som I ved, er romanen skrevet intertekstuel op ad Moby-Dick, bare vendt på hovedet.

- Til hvilke andre tekster kan I finde tematiske fællestræk? Tænk tilbage på jeres liste over fantastiske fortællinger.

Romanen og den store verden

- Kan I drage paralleller fra romanen og dens temaer til den store verden? Hvordan? Hvilke kampe i den store verden kom du til at tænke på?

Romanen i min verden

- Kan I drage paralleller fra romanen og dens temaer til jeres egen verden? Kan I genkende kampe og konflikter i den egen verden? Hvordan?

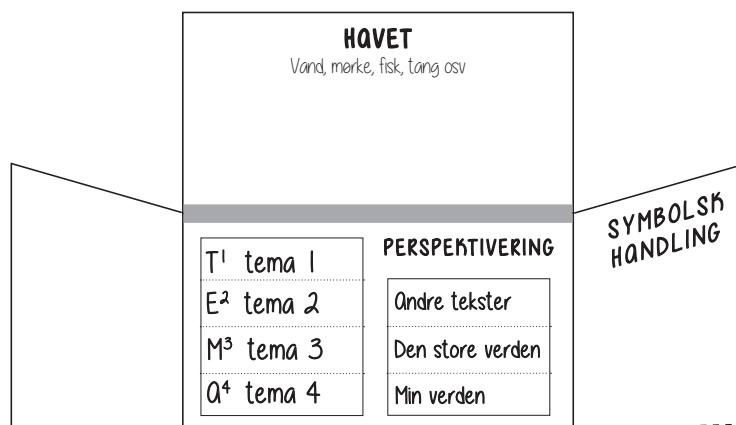
Alene

Fold og klip en lille foldebog, som du gjorde ved **Tema**, bare med tre låger i stedet for fire.

Skriv uden på lågerne disse tre overskrifter:

- Andre tekster
- Den store verden
- Min verden

Luk lågerne op, og skriv bag dem din perspektivering, inspireret af samtalen. Lim foldebogen ind ved siden af foldebogen om Tema.

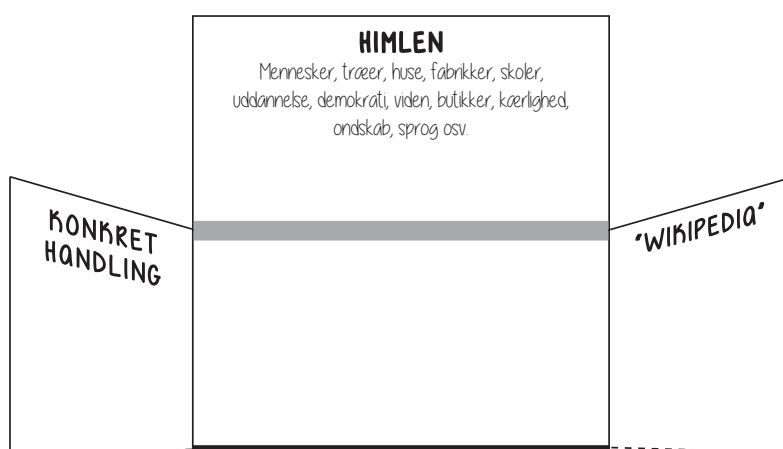

Skriv et wikipedia-opslag

Læsegruppen

Da I i begyndelsen af forløbet skulle undersøge, hvad *Moby-Dick* er for en historie, mødte nogle af jer sikkert et wikipediaopslag om romanen.

Forestil jer, at der også skal være et wikipedia-opslag om *Og havet var vores himmel*. Skriv opslaget i et tekstdokument, print det, og lim det ind i din lapbook på bagsiden af lågen over for **Konkret handling**.

Dekorer til sidst din foldebog i de farver, der benyttes i romanen. Skriv titel og forfatter uden på lågerne.

Når modsætninger mødes

Klassen

Find det hvide ark med overskrifterne **HIMLEN** og **HAVET**, som I begyndte forløbet med. Sammenlign den med jeres ord på de blå ark med **HIMLEN** og **DYBET**.

Drøft i klassen:

- Hvordan har Patrick Ness skildret livet over og under havoverfladen, sammenlignet med den virkelige verden?
- Kan ordene på jeres blå ark handle om fordomme over for det fremmede/det ukendte? Hvordan?
- Kan det overføres til den virkelige verden? Hvordan?

Intertekstualitet

Klassen

Forklar, hvordan Patrick Ness har vendt *Moby-Dick* på hovedet i romanen, og drøft, hvorfor I tænker, han fx har valgt fx at ændre

- – synsvinkel
- – køn
- – himmel og hav

Genre

Klassen

- Hvorfor tror I, forfattere eller filmskabere vælger at iscenesætte virkelighedens problemer og konflikter i en fantastisk ramme?
- Hvad opnår de ved det? Tal om jeres tanker i klassen.

Andre bøger af Patrick Ness

Monster, Gyldendal 2015

Mere end det, Gyldendal 2015

Vi andre bor her bare, Gyldendal 2016

Release, Gyldendal 2017

Chaos Walking (1) - Knivens stemme, CarlsenPuls 2018

Chaos Walking (2) - Fjendens ansigt, CarlsenPuls 2018

Chaos Walking (3) - Krigens monstre, CarlsenPuls 2019